

Tájékoztató lakóépületek közlekedőivel kapcsolatos előírásokról

Egy építés során, legyen az lakó- vagy tárolásra használt épület, már a tervezéskor, és persze a kivitelezés során is számos jogszabályi előírást kell betartani. A tűzvédelmi előírásokat az **Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet**, rövid nevén az OTSZ tartalmazza. Ezek az előírások a mindennapok során az épület biztonságos használatát hivatottak szolgálni.

A szabályozás egyértelműen kimondja, hogy az építményt, helyiséget csak a használatbavételi, üzemeltetési, működési és telephelyengedélyben megállapított rendeltetéshez tartozó tűzvédelmi követelményeknek megfelelően szabad használni. Így tehát az épületben a közlekedőket, lépcsőházakat nem tárolási célra, hanem közlekedésre szánták, azokat arra is kell használni!

A közlekedők tűzvédelmi szempontból kiemelt szereppel bírnak, hiszen menekülési útvonalként szolgálnak. Tűz esetén a forró füsttel, esetleg mérgező gázokkal teli lépcsőházban a helyismerettel rendelkező emberek is nehezen tájékozódnak. Ha a menekülési útvonalat leszűkítik az otthagyt tárgyak (babakocsi, kerékpár), az megnehezíti a menekülést és a tűzoltói beavatkozást is.

Az OTSZ 575.§ (4) bekezdése kimondja, hogy a **menekülési útvonal leszűkítése - a kiürítéshez szükséges átbocsátóképesség méretéig - , továbbá ott éghető anyag tárolása, burkolat elhelyezése a tűzvédelmi hatóság engedélyével történhet.**

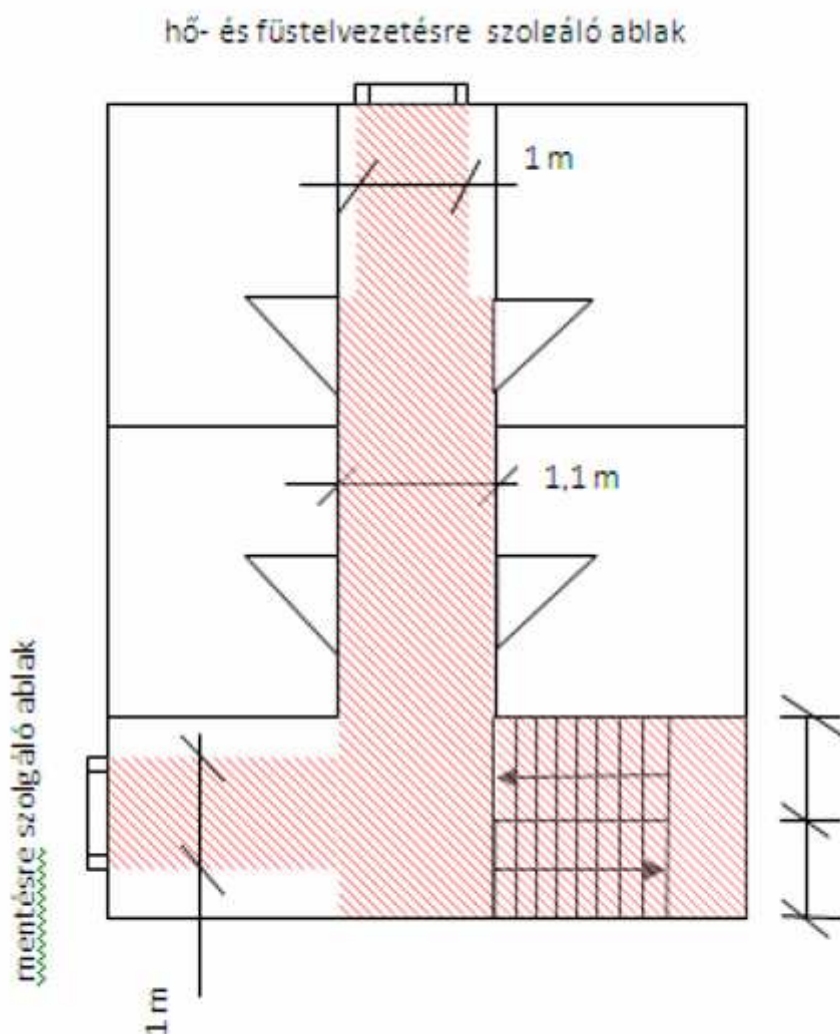
Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK) 97. § (1) bekezdése kimondja, hogy az építmények folyosóinak szélességét a rendeltetésüknek megfelelően kell meghatározni. **A kiürítésre figyelembe vett folyosó legkisebb szabad szélességét** - a vonatkozó jogszabályok előírása szerint - számítással kell meghatározni, de az nem lehet kevesebb **1,10 m-nél**, a tömegtartózkodás céljára szolgáló épületben (300 fő), épületrészben 1,65 m-nél.

Az OTÉK 64. § (6) bekezdése kimondja, hogy a **kiürítés céljára szolgáló lépcső szabad karszélességét** a lépcső által kiszolgált építményben, építményrészben a rendeltetés szerint huzamosan tartózkodók számának és a várható forgalom egyidejűségének figyelembevételével, a **kiürítésre vonatkozó előírások megtartásával kell meghatározni**, ez a szélesség azonban általános építményekben **1,10 m-nél**, tömegtartózkodásra szolgáló építményben, építményrészben 1,65 m-nél **kevesebb nem lehet.**

Az OTÉK 95.§ (4) bekezdése kimondja, hogy **az építmény kiürítésre alkalmas útvonalainak** (folyosók, lépcsők, lejtők, kapualjak stb.) **előírt legkisebb szabad keresztmetszetét**, területét, épületszerkezet, beépített berendezés, felszerelés, szerelvény (pl. benyíló ajtószárny, ablakszárny, fűtőtest, csővezeték) a **járófelülettől mért 1,95 m magasságon belül nem szűkítheti.**

A fenti jogszabályi előírások értelmében a menekülési útvonal szélességét számítással kell meghatározni, de annak szélessége 1,1 illetve 1,65 méternél keskenyebb nem lehet.

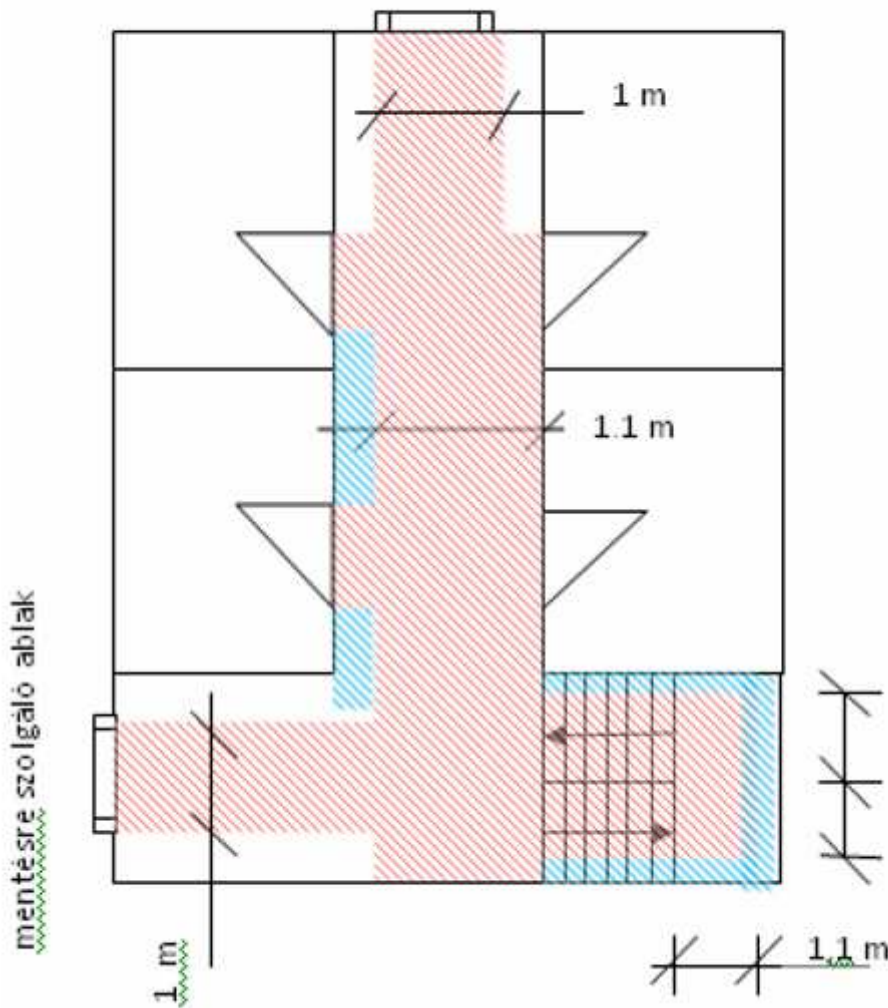
Példák magyarázattal
(lakóépületre vonatkoztatva)

Abban az esetben, ha a közlekedő 1,1 méter széles, akkor a menekülési útvonalon nem helyezhető el a menekülést, közlekedést akadályozó tárgy. A hő- és füstelvezetésre figyelembe vett ablakok, valamint a mentésre szolgáló ablakok megközelíthetőségét is biztosítani kell, ezeken a területeken elegendő 1 méter széles útvonal. Virágok a fenti esetekben a piros színnel jelölt területeken kívül, illetve a piros színnel jelölt területeknél 1,95 méter magasság felett (a virágtartó alsó része legyen az említett magasságban) a tűzvédelmi hatás engedélye nélkül elhelyezhető. A mentésre, valamint hő- és füstelvezetésre szolgáló ablakhoz vezető folyosórészt

tilos ráccsal lezárni, kivéve, ha a hő- és füstelvezető ablak nyitószervezete a ráccsal lezárt területen kívül, bárki által hozzáférhető helyen van.

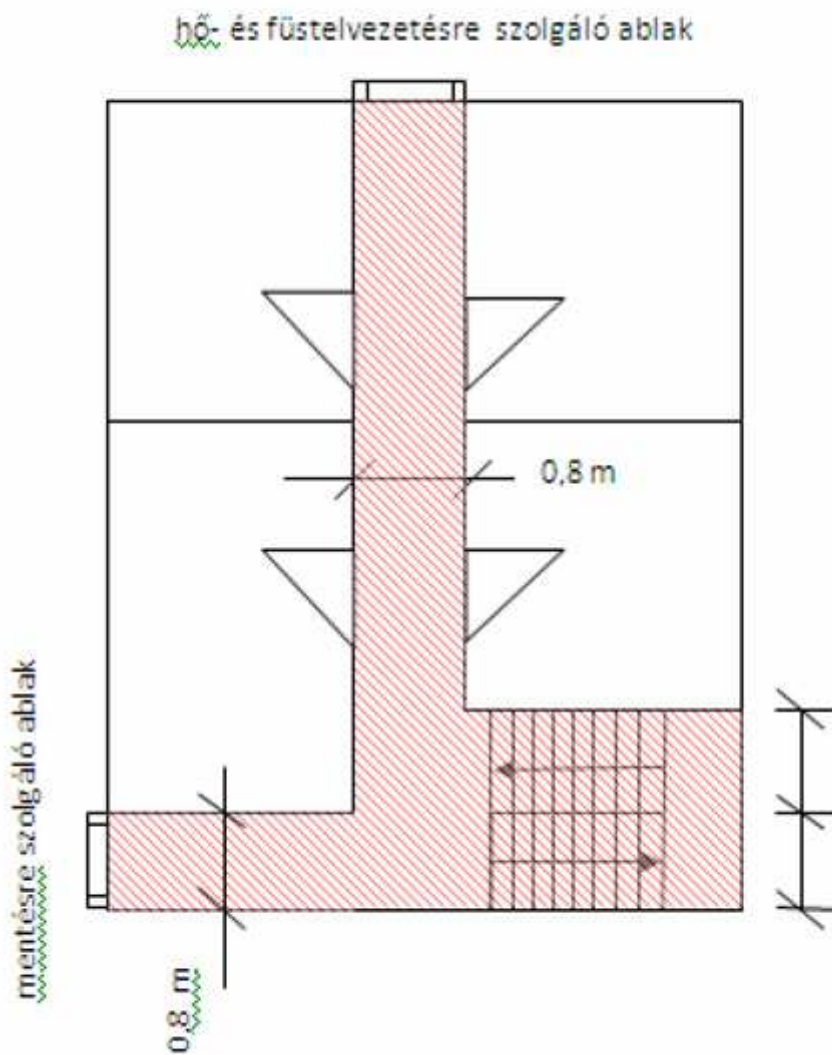
hő- és füstelvezetésre szolgáló ablak

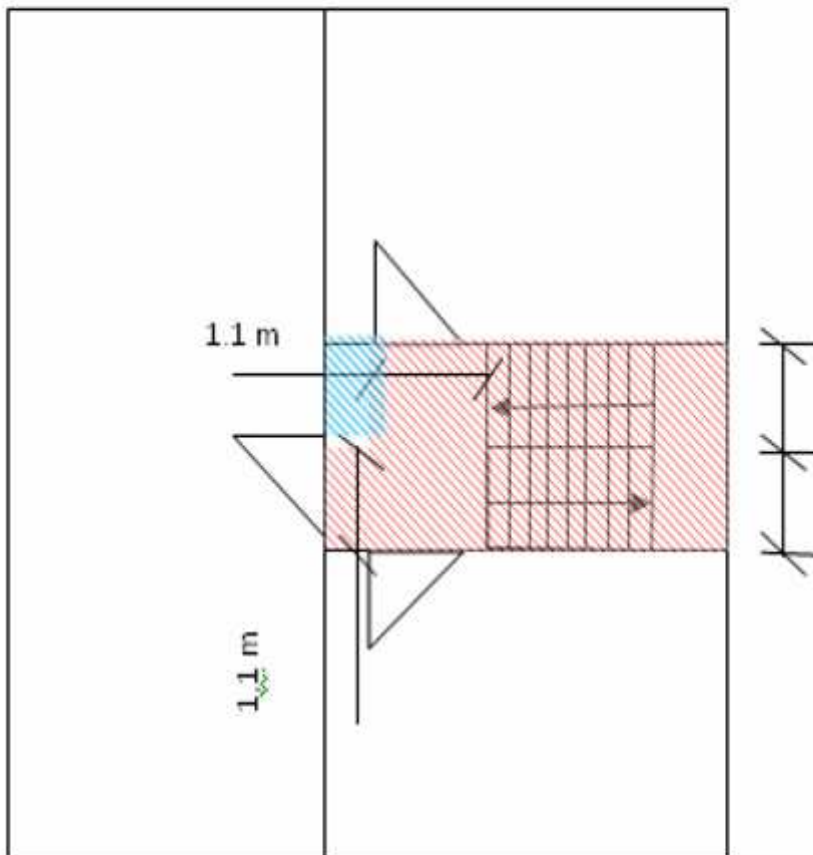
Abban az esetben, ha a közlekedő 1,1 méternél szélesebb, pl.: 1,5 m, a lépcső szabad karszélessége 1,1 méternél szélesebb, pl.: 1,4 m, ekkor kiürítés számítás alapján kell meghatározni a menekülési útvonal szabad szélességét, de ebben az esetben is biztosítani kell a min. 1,1 méter szélességet. A hő- és füstelvezetésre figyelembe vett ablakok, valamint a mentésre szolgáló ablakok megközelíthetőségét is biztosítani kell, ezeken a területeken elegendő 1 méter széles útvonal. Virágok a fenti esetekben a piros színnel jelölt területeken kívül, illetve a piros színnel jelölt

területeknél 1,95 méter magasság felett (a virágtartó alsó része legyen az említett magasságban) a tűzvédelmi hatóság engedélye nélkül elhelyezhető.

A tűzvédelmi hatóság engedélye nélkül a kékkel jelölt területeken – kivéve lépcsőfokok járófelülete – csak növények helyezhetők el.

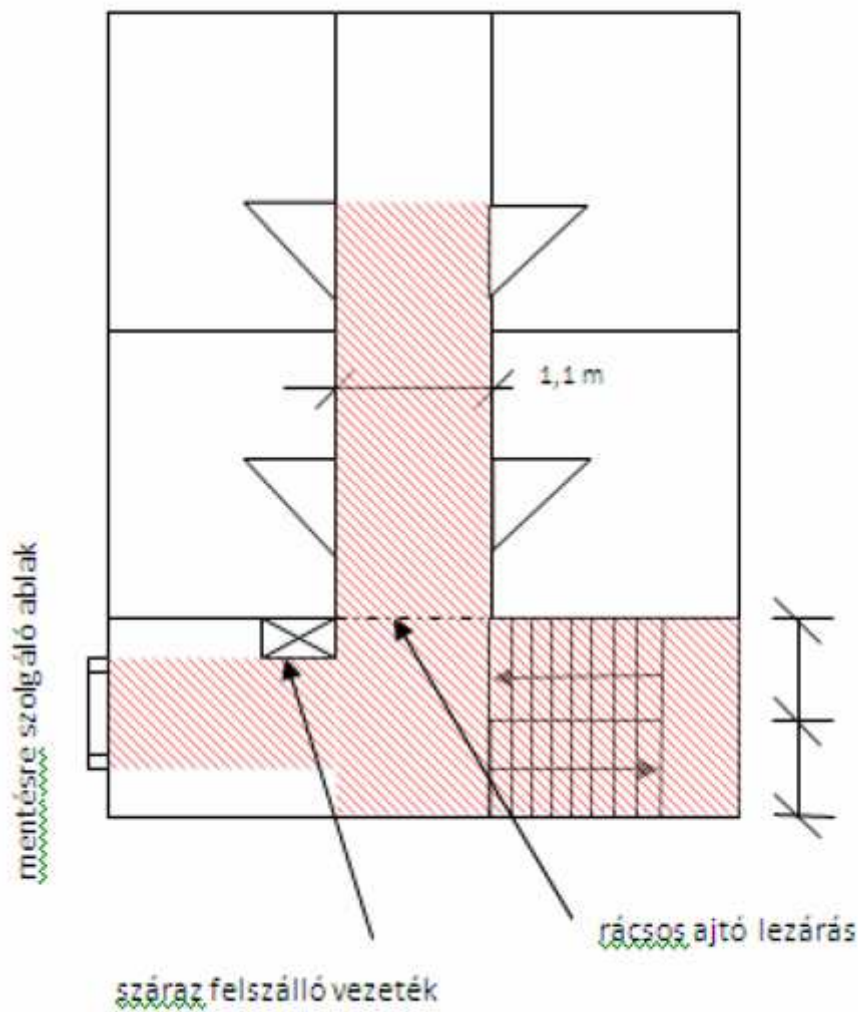

Ha a közlekedő 1,1 méternél keskenyebb, pl.: 0,8 m, a lépcső szabad karszélessége 1,1 méternél keskenyebb, pld.: 0,9 m széles, akkor a közlekedő és a lépcső teljes szélességét, valamint a hő- és füstelvezetésre figyelembe vett ablakok, valamint a mentésre szolgáló ablakok megközelíthetőségét is biztosítani kell. Virágok csak 1,95 méter magasság felett (a virágtartó alsó része legyen az említett magasságban) helyezhetők el a tűzvédelmi hatóság engedélye nélkül.

Abban az esetben, ha a lépcső szabad karszélessége 1,1 méter széles, a kiürítés számítás alapján kell meghatározni a menekülési útvonal szabad szélességét, de ebben az esetben is biztosítani kell a min. 1,1 méter szélességet.

Virágok a fenti esetekben a piros színnel jelölt területeken kívül, illetve a piros színnel jelölt területeknél 1,95 méter magasság felett (a virágtartó alsó része legyen az említett magasságban) a tűzvédelmi hatóság engedélye nélkül elhelyezhető.

Amennyiben a közlekedőn tűzvédelmi biztonsági berendezés, közmű főelzáró (fali tűzcsap, száraz vezeték, gáz főelzáró), továbbá annak végén hő- és füstelvezetésre szolgáló ablak nem került beépítésre, abban az esetben a rácsos lezárás tűzvédelmi jogszabályt nem sért. A közlekedőn elhelyezett rács nyílászárnya nem torlaszolhatja el a lépcső menekülési útvonalát, valamint azt nem szűkítheti le. A rácsos ajtó elhelyezésére tűzvédelmi hatóság engedélye nem szükséges. Az 1,1 méter széles menekülési útvonalon nem helyezhető el a menekülést, közlekedést akadályozó tárgy. A mentésre szolgáló ablakok megközelíthetőségét is biztosítani kell, ezeken a területeken elegendő 1 méter széles útvonal. Virágok a fenti esetekben a piros

színnel jelölt területeken kívül, illetve a piros színnel jelölt területeknél 1,95 méter magasság felett (a virágtartó alsó része legyen az említett magasságban) a tűzvédelmi hatóság engedélye nélkül elhelyezhető.

Rácsos ajtó elhelyezéseinek feltételei:

- a rácsos ajtóval lezárt területen nem lehet tűzvédelmi biztonsági berendezés, ezek indító, nyitó szerkezetei, valamint a közműelzárók főkapcsolói. (fali tűzcsap, hő- és füstelvezető ablak, mentésre szolgáló ablak, hő- és füstelvezető nyitó szerkezete, villamos főkapcsoló stb.);
- a rács által elzárt közlekedőn nem található kézzel nyitható füstelvezető nyílászáró, vagy annak távnyitóját a ráccsal elzárt területen kívül, bárki által hozzáférhetően helyezték el;
- a rács – nyitásiránya, mérete alapján – nyitott állapotban nem akadályozza a menekülést (pl. nem nyílik rá lépcsőre, nem szűkíti le azt);
- a ráccsal elzárt menekülési útvonalat igénybevevő lakók, önálló rendeltetési egységet használók rendelkeznek a rácsos ajtót nyitó kulccsal;
- a rács által elzárt területen a tárolással, tárgyak és anyagok elhelyezésével kapcsolatos tűzvédelmi követelmények teljesülnek.

Az ilyen kialakítás esetén felhívjuk a figyelmet, hogy ugyan a **rácsos ajtó elhelyezése tűzvédelmi előírásokkal nem ellentétes, azonban a kialakítás a menekülést valamint a tűzoltói beavatkozás hatékonyságát korlátozza.**

A lakások bejárati ajtóinak ráccsal történő lezárása, valamint a lakóépületek főbejáratainak kulccsal, illetve elektromos zárral (kóddal) történő zárása, tűzvédelmi jogszabályokat nem sért. Elektromos zár esetén a menekülés irányából észlelhető és hozzáférhető helyen a zárat oldó, feliratozott nyomógombot kell elhelyezni.

A közlekedőkön a tűzvédelmi hatóság engedélye nélkül elhelyezhető tárgyak:

- a piros színnel jelölt területeken 1,95 méter magasság felett virág, növény (a virágtartó alsó része legyen az említett magasságban);
- a piros színnel jelölt területeken ajtók előtt lábtörlő;
- a kék színnel jelölt területen virág, növény (a lépcsőfokra elhelyezési tilalommal)
- a piros színnel jelölt területeken kívül a folyosók végeinél, ahol menekülés nem történik (pl.: zsákfolyosó végfala és a legközelebbi lakásbejáratok közötti terület) babakocsi, kerekesszék, kerékpár, roller, valamint ezekhez hasonló egyéb tárgy.

A piros színnel jelölt területeken kívüli tárolás, valamint a piros színnel jelölt területek szűkítése, az előző bekezdésben foglaltak kivételével az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség, mint tűzvédelmi hatóság engedélyével történhet.

A tűzvédelmi hatóság az engedélyezési eljárás során vizsgálja a biztonsági berendezések kialakításait, az épületben tartózkodó személyek menekülési feltételeit, tűzbiztonságát. Azokban az esetekben, amikor úgy ítéli meg a katasztrófavédelmi kirendeltség, hogy az épületben tartózkodók biztonságát veszélyezteti a menekülési útvonal szűkítése, közlekedőn, lépcsőházban éghető anyagok, burkolatok elhelyezése a hatóság nem engedélyezi a kialakítást, elhelyezést.

Az alábbi bármelyik pont teljesülése esetén a tűzvédelmi hatóság nem engedélyezi a menekülési útvonal leszűkítését, éghető anyag tárolását, éghető burkolat elhelyezését:

- a. nem tartható a kiürítéshez szükséges átbocsátóképesség;
- b. az elhelyezett tárgy, tárolásra szolgál (pl. szekrény);
- c. az elhelyezett, tárolt anyag, tárgy tűzkeletkezését idézheti elő (pl. működtetett elektromos fogyasztó – hűtőszekrény);
- d. az elhelyezett, tárolt anyag, tárgy nehezíti a tűzvédelmi berendezések, kezelőszerkezetek, közműelzáró szerelvények észlelését, megközelítését, használatát, működését;
- e. az elhelyezett, tárolt anyag, tárgy, burkolat nagymértékben hozzájárul a tűz, illetve a füst terjedéséhez, a füstfejlődéshez, a szomszédos önálló rendeltetési egységekre való áttérjedéshez;
- f. az elhelyezett, tárolt anyag, tárgy esetleges eldőlése, elmozdulása akadályozná a kiürítést, a tűzoltó beavatkozást;
- g. egyéb (a konkrét eljárás során további, egyedi szempontok is figyelembe vehetők);

Számos szomorú – halálos áldozatokat követelő – esemény bizonyítja, hogy mennyire fontosak ezek a szabályok, hiszen általuk a megelőzésre helyezhető a hangsúly. A közelmúlt híradásaiból értesülhetünk olyan eseményekről, amelyeknél éppen egy rács, vagy a bejárati ajtó elé elhelyezett éghető anyagok tették lehetetlenné, hogy a kigyulladt lakást elhagyják a benne lévők. Az ilyen és ehhez hasonló helyzetekben ugyanis csökken az esély a mentésre és a menekülésre, ami tragédiához vezet.